

SYSTÉM HODNOTENIA A KLASIFIKÁCIE

základnej školy

(príloha k Školskému vzdelávaciemu programu)

System hodnotenia a klasifikácie v rámci ŠkVP bol prerokovaný v:

- Rade školy dňa: 04. 10. 2023
- Pedagogickej rade dňa: 12. 09. 2023

Dátum vydania: 05. 10. 2023

Pečiatka a podpis riaditeľky školy:

ÚVOD

Hodnotenie je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Hodnotenie chápané ako zisťovanie hodnoty, oceňovanie, posudzovanie rôznych činností a výkonov žiaka vo vyučovaní, pričom hodnotiť znamená používať širokú škálu foriem (od jednoduchého nazerania cez plece až po vykonávanie oficiálne stanovených štandardizovaných testov), pričom výsledky pedagogického hodnotenia sa najčastejšie vyjadrujú vo zovšeobecnenej forme ako klasifikácia (teda známkovanie, používanie piatich číselných stupňov od 1 do 5) alebo slovné hodnotenie.

Hodnotenie v našej škole je vnímané ako jeden zo spôsobov, ako žiaka posunúť vpred, nesmie byť chápané ako trest, pričom záverečné hodnotenie a klasifikácia nie je len aritmetickým priemerom známok.

Hodnotenie chápeme ako jednu z najdôležitejších foriem spätnej väzby nielen na úrovni učiteľ – žiak, ale i žiak – zákonný zástupca a učiteľ – zákonný zástupca.

Systém hodnotenia a klasifikácie žiakov je vnútorný dokument školy, ktorý zhromažďuje všetky údaje o hodnotení a klasifikácii žiakov Základnej školy s materskou školou Koškovce.

Systém hodnotenia a klasifikácie žiakov (ďalej len „SHKŽ“) je prílohou Školského vzdelávacieho programu. Vychádza zo zákona 245/2008 o výchove a vzdelávaní, vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 o základnej škole, a z Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a z Metodického pokynu č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospachu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. Vyučujúci sú povinní SHKŽ dodržiavať, oboznámiť s ním preukázateľným spôsobom žiakov a ich zákonných zástupcov (ďalej len „ZZ“). Je zverejnený na nástenke vo vestibule školy, pri zborovni.

Hlavným cieľom klasifikácie je čo najobjektívnejšie, primerane a čo najpresnejšie a kontinuálne hodnotiť žiaka v danom čase, v priebehu klasifikačného obdobia a na jeho konci. Hodnotí sa študijný prospech žiaka a jeho správanie.

1. VŠEOBECNÉ ZÁSADY HODNOTENIA ŽIAKOV

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje objektivitu, primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa, pristupuje k žiakovi humánne, individuálne a empaticky, nezosmiešňuje jeho hodnotenie, jeho prácu.

Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v štátnom a školskom vzdelávacom programe, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, ochotu spolupracovať a správanie žiaka podľa Školského poriadku školy a iných legislatívnych predpisov.

Hodnotenie žiaka má informatívnu, diagnostickú, korekčnú a motivačnú funkciu. Je kritériom na prijatie na stredné školy. Slúži aj ako štatistický ukazovateľ.

Riaditeľka školy zabezpečí zjednotenie hodnotiacich kritérií u všetkých učiteľov školy.

Pri hodnotení žiaka:

- a) sa postupuje v súlade s požiadavkami školského a štátneho vzdelávacieho programu vzdelávacích programov, v súlade s SHKŽ, ktorý je prílohou Školského vzdelávacieho programu (ŠkVP), a Metodickým pokynom č. 22/2011 a 19/2015,
- b) sú žiaci vždy informovaní o kritériách hodnotenia,
- c) sa vyjadruje žiakovi spätná väzba, analyzuje sa jeho výsledok, poskytujú sa rady na zlepšenie výsledku, posúdia sa klady a zápory hodnoteného prejavu, výkonu,
- d) sa posudzujú (prihliada sa na) získané kompetencie v oblastiach komunikačných schopností, písomných aj ústnych spôsobilostí, čitateľskej gramotnosti, jazykových schopností v štátnom jazyku, v cudzích jazykoch, digitálnych kompetencií, matematickej, finančnej gramotnosti a prírodných vied, sociálnych kompetencií, multikultúrnych kompetencií, manuálnych zručností, umeleckých a psychomotorických schopností a ich využitie, teda **známka je komplexom viacerých kritérií**, nie iba kognitívnou záležitosťou,
- e) sa zohľadňujú odporúčania k hodnoteniu žiakov s poruchami učenia na základe individuálneho výchovno-vzdelávacieho plánu (ďalej len „IVP“),
- f) sa pripraví podmienky na hodnotenie, ktoré zabezpečia pokojné, motivujúce a bezstresové skúšanie.

Vyučujúci získavajú podklady na hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiaka:

- a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- b) sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, praktické, grafické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňujú aj metódy menej riadené (referáty, projekty, prezentácie),
- d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
- e) konzultáciami s triednym učiteľom a s ostatnými pedagogickými a odbornými zamestnancami,
- f) rozhovorom so žiakom a so ZZ a pod.

Klasifikácia s platnosťou od šk. roka 2023/2024

ISCED 1	1.ročník	klasifikujeme	SLJ, MAT, PVO, HUV, VYV, TSV, NBV
	2.ročník		SLJ, MAT, PVO, HUV, VYV, TSV, NBV
	3.ročník		SJL, ANJ, MAT, INF, PDA, VLA, HUV, VYV, PVC, TSV, NBV
	4.ročník		SJL, ANJ, MAT, INF, PDA, VLA, PVC, HUV, VYV, TSV, NBV
	špeciálne triedy	klasifikujeme	SJL, MAT, INF, VUC, FYZ, CHE, BIO, VLA, DEJ, GEG, OBN, ETV, PVC, VYV, HUV, TSV, RGZ, RKS
ISCED 2	5.ročník	klasifikujeme	SJL, ANJ, MAT, INF, BIO, DEJ, GEG, THD, VYV, HUV, TSV, NBV
	6.ročník		SJL, ANJ, MAT, INF, FYZ, BIO, DEJ, GEG, OBN, THD, VYV, HUV, TSV, NBV
	7.ročník		SJL, ANJ, FYZ, CHE, BIO, DEJ, GEG, OBN, MAT, INF, THD, VYV, HUV, TSV, NBV, NEJ, RUJ
	8.ročník		SJL, ANJ, NEJ, RUJ, FYZ, CHE, BIO, DEJ, GEG, OBN, MAT, INF, THD, VYV, HUV, TSV, NBV, PVC
	9.ročník		SJL, ANJ, NEJ, RUJ, FYZ, CHE, BIO, DEJ, GEG, OBN, MAT, INF, VYV, TSV, NBV, PVC

ZŠ hodnotí prospech žiakov I. a II. stupňa známkami (I. stupeň - vyjadrenie číslicou, II. stupeň – vyjadrenie slovné), žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia slovné.

Hodnotia sa všetky učebné predmety v danom ročníku uvedené v rámcovom učebnom pláne a v školskom vzdelávacom programe.

O známkach počas klasifikačného obdobia a o celkovom hodnotení žiaka rozhoduje na základe priebežných výsledkov učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet.

Známkovanie podlieha kontrole riaditeľky školy v zmysle vnútroškolskej kontroly a príslušných legislatívnych predpisov. V prípade pochybností o výslednej známke môže RŠ stanoviť komisionálnu skúšku.

Hodnotenie prospechu žiaka nemá súvislosť s jeho správaním, hodnotenie prospechu a správania sú od seba nezávislé. Sankcie za správanie sú predmetom výchovných opatrení a známok zo správania.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňujú tieto typy hodnotenia:

- a) **priebežné hodnotenie** – Uskutočňuje sa pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka, prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť, na popis hodnotenia uvedený v IVP¹ a do úvahy sa pri žiakoch so ŠVVP povinne berú aj odporúčania v správe z vyšetrení. Priebežné hodnotenie sa využíva aj v 1. a 3. štvrtroku klasifikačného obdobia (hodnotiace pedagogické porady).

¹ Kritériá a spôsoby hodnotenie žiaka potvrdzuje vyučujúci podpisom v individuálnom výchovno-vzdelávacom programe.

Žiaci a ZZ musia byť pravidelne oboznamovaní o priebežnom hodnotení osobne (konzultácie, triedne aktivity ZZ), prostredníctvom žiackej knižky.

- b) celkové hodnotenie** - Uskutočňuje na konci 1. a 2. polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie a ucelene zhodnotiť prospech a správanie žiaka. Celkové hodnotenie vychádza z priebežného hodnotenia. **Celkové hodnotenie sa môže uzavrieť minimálne z dvoch známk.**

Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia, nie iba na základe výraznejšej aktivity na konci klasifikačného obdobia.

Stupeň celkového prospechu sa neurčuje iba na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Vyučujúci nemusia každý úkon žiaka hodnotiť známkou. Môžu využívať aj ústne hodnotenie alebo slovné hodnotenie. Medzi celkovým hodnotením predmetov v 1. a 2. polroku nie je súvislosť, nové klasifikačné obdobie nehodnotí predmet v závislosti od predchádzajúceho klasifikačného obdobia.

Žiaci po ukončení 1. polroka dostávajú výpis známok, ktorý nie je verejnou listinou.

Žiaci sú hodnotení podľa zákona 245/2008 Z.z.² Po ukončení 2. polroka sa žiakom vydáva riadne vysvedčenie vo forme verejnej listiny s predpísanými náležitosťami, ktoré obsahuje známky z 1. aj 2. polroka.

Ak má ZZ žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia v určitom predmete na konci 1. alebo 2. polroka, môže do 3 pracovných dní odo dňa vydania výpisu hodnotenia za 1. polrok alebo odo dňa vydania vysvedčenia na konci školského roka požiadať riaditeľku školy o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka.

V prípade, ak je vyučujúcim riaditeľka školy, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky. Preskúšanie sa uskutoční bezodkladne v termíne, ktorý určí riaditeľka školy.

Výsledok preskúšania je konečný.

2. ŠPECIFICKÉ POSTUPY V HODNOTENÍ ŽIAKOV

Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ kmeňovej školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka, ráta sa do čiastkového hodnotenia. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.

Žiak základnej školy, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo v liečebno-výchovnom zariadení sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zdravotníckom zariadení. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako 3 mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové

² § 55 zákona 245/2008 Z.z.

hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučovali. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskoršie 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Ak nemožno žiaka hodnotiť v riadnom termíne v 1. polroku (nemá min. 2 známky), žiak sa za prvý polrok nehodnotí, na výpise sa uvedie neklasifikovaný.

Riaditeľka určí na jeho hodnotenie náhradný termín formou komisionálnej skúšky, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Ak nemožno hodnotiť žiaka na konci 2. polroka, riaditeľka určí na jeho hodnotenie náhradný termín formou komisionálnej skúšky, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta. Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na náhradnú komisionálnu skúšku, sa hodnotí stupňom prospechu nedostatočný.

Vyučujúci sa snažia získať podklady k hodnoteniu v prípade neospravedlnene chýbajúcich žiakov okamžite v čase ich prítomnosti. Ak žiak nemá dostatok známok, vyučujúci včas informuje vedenie školy.

Žiak, ktorý má na konci 2. polroka najviac z 2 povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo vyučovacím predmetom neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľky vykonať z týchto predmetov opravnú komisionálnu skúšku. Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý je na konci 2. polroka hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade. Obsah opravnej skúšky vychádza zo Školského vzdelávacieho programu z 2. polroka. Ak žiak z opravnej skúšky nie je hodnotený aspoň známkou dostatočný, opakuje ročník. Opravnú skúšku môže vykonať aj žiak, ktorého prospech je na konci 1. polroka nedostatočný najviac z 2 povinných vyučovacích predmetov, ktoré sa vyučujú len v prvom polroku. Termín opravných skúšok určí riaditeľka školy tak, aby sa vykonali najneskôr do 31. augusta, pričom žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra. Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí stupňom prospechu nedostatočný. O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške. Dátum vykonania skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do triedneho výkazu alebo katalógového listu žiaka.

Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- a) je skúšaný v náhradnom termíne,
- b) vykonáva opravnú skúšku,
- c) o preskúšanie požiada zákonný zástupca,
- d) sa preskúšanie koná na podnet riaditeľky,
- e) je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- f) plní osobitný spôsob školskej dochádzky,
- g) má povolené individuálne vzdelávanie,
- h) ukončuje vzdelávanie na získanie stupňa vzdelania.

Komisia pre komisionálne skúšky má najmenej 3 členov. Komisia sa skladá z predsedu, ktorým je spravidla riaditeľka školy alebo ním poverený učiteľ, skúšajúceho učiteľa a prísediaceho, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre príslušný alebo príbuzný vyučovací predmet. Výsledok komisionálnej skúšky vyhlási predseda komisie v deň konania skúšky. Výsledok každej komisionálnej skúšky je konečný. ZZ môže byť prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľky školy.

Riaditeľka školy nariaďuje komisionálnu skúšku podľa bodu d), ak sú medzi priebežným hodnotením žiaka a jeho celkovým hodnotením výrazné disproporcie, ak má pochybnosti o hodnotení žiaka. Komisionálnu skúšku môže navrhnúť riaditeľovi školy aj vyučujúci.

Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, polročne predkladá riaditeľke školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti so žiakom, na základe ktorej po prerokovaní v pedagogickej rade školy sa vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje údaje identifikujúce žiaka, hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka, návrh hodnotenia. Hodnotenie bude vykonávané slovne „absolvoval“, „neabsolvoval“, okrem predmetov, z ktorých je žiak oslobodený.

Ak do školy prestúpi nový žiak alebo sa do vyučovacieho procesu vráti žiak po dlhodobej neprítomnosti, alebo je prestupujúcim žiakom cudzinec, vyučujúci mu pomáhajú aklimatizovať sa, úlohy mu zadávajú postupne, prístupujú k nemu individuálne (hodnotenie cudzincov).

Žiak, ktorý prestúpil na školu zo školy, v ktorej sa vyučoval odlišný druhý cudzí jazyk, je spravidla po dobu maximálne dvoch hodnotiacich období hodnotený v druhom jazyku absolvoval, resp. neabsolvoval.

3. FORMY A DRUHY HODNOTENIA

Vyučujúci využívajú rovnomerne prevažne 2 základné formy skúšania (overovania učiva), t. j. ústnu a písomnú. Predmety, akými sú telesná a športová výchova, technika, pracovné vyučovanie, výtvarná výchova, hudobná výchova, fyzika, chémia, biológia využívajú aj praktickú formu skúšania.

V našej škole sa využívajú tieto formy overovania vedomostí:

- kontrolná písomná práca (povinná v predmete SJL),
- kontrolný diktát (povinný v predmete SJL),
- pravopisné cvičenia,
- písomná práca,
- ústna odpoveď,
- interpretácia literárneho (mimočítankového) diela,

- práca na hodine,
- skupinová práca,
- domáca úloha,
- slohová práca,
- prednes,
- práca s mapou,
- písanie, čítanie, čítanie s porozumením, počúvanie s porozumením,
- tvorba a prezentácia projektu,
- prezentácia,
- tvorba výtvarného diela,
- hudobné činnosti,
- praktické cvičenia z biológie,
- športová činnosť,
- pracovná úloha,
- riešenie didaktickej hry.

Domáca úloha (DÚ) sa zadáva na precvičenie učiva alebo v prípade, že nie je možné úlohu vypracovať v rámci vyučovacej hodiny. Bežná príprava na hodinu, na ústne alebo písomné skúšanie sa nepovažuje za domácu úlohu.

Riaditeľka školy v rámci vnútroškolskej kontroly si môže vyžiadať napísanú previerku s jej dodatočnou analýzou z akéhokoľvek predmetu, v ktorom sa písomné previerky (resp. práce grafického charakteru) píše. Aj preto je potrebné, aby vyučujúci archivovali všetky práce žiakov podľa platnej legislatívy.

V prípade, že chce ZZ vidieť písomnú prácu svojho dieťaťa, učiteľ je povinný ju dať k nahliadnutiu alebo mu ju sprostredkuje iným spôsobom. Písomné práce a podklady k hodnoteniu žiakov vyučujúci jednotlivých predmetov archivujú do 31. augusta daného školského roka.

4. OSOBITOSTI PRI HODNOTENÍ NIEKTORÝCH PREDMETOV

Hodnotenie jednotlivých predmetov je spracované samostatne, pre každý predmet zvlášť a tvorí samostatnú prílohu tohto dokumentu.

5. HODNOTENIE ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

- a) Škola zabezpečí úpravu podmienok, foriem, metód a prístupu vo výchove a vzdelávaní žiaka so zdravotným znevýhodnením a bude rešpektovať úpravy vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia nielen vo vzdelávaní, ale i v hodnotení a klasifikácii.
- b) Riaditeľka školy a školský podporný tím zabezpečí, aby v záujme žiaka boli rešpektované odporúčania uvedené v správe z odborného vyšetrenia k školskej integrácii, k postupom pri vzdelávaní a k postupom pri hodnotení a klasifikácii.
- c) Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní CPP, v spolupráci so školským podporným tímom.
- d) Pri hodnotení žiaka učiteľ posudzuje úroveň jeho vedomostí v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
- e) Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň zdravotného znevýhodnenia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
- f) U žiaka so zdravotným znevýhodnením, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia, a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov.
- g) Žiak, ktorý vzhľadom na druh a stupeň svojho znevýhodnenia nemôže v celku plniť učebné osnovy základnej školy v niektorých alebo všetkých predmetoch a postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Na vysvedčení v doložke triedny učiteľ uvedie, v ktorých predmetoch žiak postupoval podľa individuálneho učebného programu.
- h) Pri polročnom a koncoročnom hodnotení zdravotne znevýhodneného žiaka sa používa rovnaké tlačivo vysvedčenia ako pre intaktných žiakov.